

**SONDERVICK
COLLEGE**

**EXAMENREGLEMENT
2020-2021**

EXAMENREGLEMENT 2020-2021

VMBO - MAVO - HAVO - VWO

Sondervick College
Postbus 22
5500 AA Veldhoven

T 040-230 94 44
W www.sondervick.nl
E info@sondervick.nl

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	5
Voorwoord	7
Ten geleide	9
Algemeen deel.....	11
Algemene bepalingen	11
Het centraal examen (CSE, CSPE)	20
Uitslag, herkansing en diplomering	23
Bijzondere wijzen van examineren.....	26
Opleiding-specifiek deel havo en vwo.....	28
Opleiding-specifiek deel Vmbo en Mavo.....	32
Het schoolexamen	32
Formulier afwezigheid bij examenonderdeel	38

Voorwoord

Het examen vormt de kroon op de schoolcarrière van elke scholier. In dit examenreglement treft u alle regels en bepalingen aan die wij gebruiken bij het afnemen van dit examen op onze school.

Naast het reglement is ook het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) belangrijk. Hierin staan alle toetsen uiteengezet die worden afgenomen in het kader van het examen.

Ik verwacht dat beide documenten een heldere leidraad voor u zullen zijn bij een goed verloop van het schoolexamen en het Centraal Examen. Indien u of uw zoon/dochter vragen hebben over het examen kunt u zich wenden tot het examensecretariaat van de betreffende afdeling.

Rest mij nog de leerlingen heel veel succes te wensen bij het behalen van hun diploma!

Monique van Roosmalen,
Rector

Ten geleide

Het examenreglement van het Sondervick College is gebaseerd op het Eindexamenbesluit VO, geldig op 1 januari 2019 (inclusief artikel VIII: Overgangsrecht Examenbesluit VO) en het Reglement bezwaar en beroep in leerlingenzaken van de Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs.

Het Eindexamenbesluit en het Reglement bezwaar en beroep liggen ter inzage bij de secretaris van het eindexamen en bij de administratie van de school. U kunt het Eindexamenbesluit ook via internet raadplegen op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0004593/2020-07-01>. Op de website <http://www.examenblad.nl> vindt u meer informatie over de toepassing van deze wetgeving

Door het schoolexamen biedt de wetgever de scholen ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. Uiteraard zijn er ten aanzien van het schoolexamen een aantal bepalingen in het examenbesluit opgenomen. Zo moet het schoolexamen per school geregeld zijn volgens een schriftelijk vastgestelde regeling (art. 31-1). De regeling, geldend voor het schooljaar 2018/2019 voor onze school, volgt hierna.

Rekentoets in 2020-2021

Door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is bepaald dat de rekentoets met ingang van 1 augustus 2019 niet langer meetelt bij de uitslagbepaling van het examen. De noodzakelijke wetgeving is hiervoor opgesteld en is in januari 2020 worden voorgelegd aan de volksvertegenwoordiging. Op het moment van dit schrijven is deze regelgeving nog niet geheel goedgekeurd, maar de lijnen zijn al zichtbaar.

Met ingang van het schooljaar 2019-2020 wordt de centrale rekentoets niet langer afgenomen en telt deze niet langer mee voor de uitslagbepaling.

Examenkandidaten zonder het vak wiskunde dienen een door de school ontwikkelde rekentoets af te leggen. Deze toets is een schoolexamen waarvan het resultaat niet meetelt voor de uitslagbepaling voor het examen. Het cijfer zal wel worden vermeld op de cijferlijst van de kandidaat.

Elke regelgeving betreffende de rekentoets in dit examenreglement is onder voorbehoud van de ontwikkelingen gedurende het schooljaar.

ALGEMEEN DEEL

Algemene bepalingen

Overal waar **hij** staat, dient dit gelezen te worden als hij/zij.

Artikel 1 - Begripsbepalingen

- B Bevoegd gezag:** Raad van Bestuur van Ons Middelbaar Onderwijs (OMO).
- C College voor Toetsen en Examens (CvTE):** overheidsinstantie die verantwoordelijk is voor de inhoud en de organisatie van de (centrale) examens.
Combinatiecijfer: Een cijfer dat is opgesteld uit het rekenkundig gemiddelde van afgeronde eindcijfers van verschillende deelvakken.
- D Directie:** De rector en directeur van het Sondervick college.
Directeur: Lid van de directie van het Sondervick College.
Dienst Uitvoering Onderwijs: Onderdeel van de Nederlandse overheid verantwoordelijk voor de financiering en informatievoorziening aan onderwijsdeelnemers en onderwijsinstellingen.
- E Eindexamenbesluit:** vastlegging van de inhoud van het eindexamen voortgezet onderwijs op basis van de Wet Voortgezet Onderwijs.
(Eind)examen: een examen in het geheel van de voor het desbetreffende eindexamen voorgeschreven vakken.
Examencommissie: De door de directie ingestelde commissie belast met (de organisatie van) het examen.
Examendossier: het geheel van de door de school per kandidaat vastgelegde en gedocumenteerde resultaten van alle schoolexamenonderdelen.
Examenlokaal: ruimte waar een examenonderdeel onder toezicht van een examinator wordt afgelegd.
Examenstof: de aan de kandidaat te stellen eisen.
Examinator: degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak.
- F Fraude:** het handelen of nalaten van een kandidaat waardoor het vormen van een juist oordeel omtrent de kennis, inzicht en vaardigheden van hem of een andere kandidaat geheel of gedeeltelijk onmogelijk is.
- G Gespreid examen:** Het als gevolg van langdurige ziekte, of wegens een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid en na consultatie van de Inspectie afnemen van het examen gespreid over twee schooljaren.
- H Handelingsdeel:** Onderdeel van het PTA waarbij (algemene) vaardigheden van één of meer vakken in een min of meer complexe situatie worden getoetst en dat naar behoren dient te worden afgelegd.
HAVO: hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs.
Herkansing: het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.
- I Inrichtingsbesluit:** het voorschrift van de inrichting, uitwerking en vastlegging van het examen Voortgezet Onderwijs zoals dat door de minister is vastgelegd.

- Inspectie:** de inspectie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het Onderwijs toezicht.
- K** **Kandidaat:** iedere leerling die door het gevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten.
- L** **LOB:** Loopbaanoriëntatie en begeleiding.
- M** **Manager onderwijs:** Lid van de schoolleiding van het Sondervick College, verantwoordelijk voor het onderwijs in een bepaalde afdeling.
- MAVO:** middelbaar algemeen voortgezet onderwijs (onderdeel van het vmbo).
- O** **Onderwijskundige eenheid:** vmbo/mavo of havo/vwo
- Onregelmatigheid:** elke overtreding van wettelijke regels of schoolregels met betrekking tot het examen.
- Ontheffing:** door de rector of gemandateerde functionaris verleende toestemming aan een kandidaat die op grond van een bepaalde belemmering een onderdeel van het examen niet behoeft te doen.
- P** **Praktische opdracht:** opdracht waarbij (algemene) vaardigheden en toepassing van kennis van een bepaald vak worden getoetst en worden beoordeeld met een cijfer.
- Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA):** het overzicht van de te toetsen schoolexamenstof, het aantal en het gewicht van de SE's, de wijze waarop de toetsing plaatsvindt en de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen tot stand komt.
- Profielwerkstuk:** Een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
- R** **Rector:** Persoon benoemd door het bevoegd gezag die verantwoordelijk is voor de algehele leiding van het Sondervick College.
- Regionale beroepscommissie:** de door het Bestuur ingestelde Regionale beroepscommissie.
- Rekontoets:** Een verplichte rekentoets voor leerlingen behorende tot het schoolexamen voor leerlingen zonder wiskunde in het profiel of pakket. De wetgeving met betrekking op deze rekentoets is momenteel in ontwikkeling (zie hierover de inleiding op bladzijde 4 van dit reglement).
- S** **School:** Sondervick College te Veldhoven.
- Schooldag:** Dag waarop de school voor leerlingen geopend is.
- Secretaris examens:** Personeelslid (of zijn plaatsvervanger) dat is belast met het toezicht op de organisatie en de uitvoering van (school)examens op school, bewaking van de toepassing van het examenreglement door kandidaten en examinatoren en de verwerking en archivering van processen-verbaal, verzoeken en schoolcorrespondentie aangaande (school)examens.
- T** **Toets:** een toets met schriftelijke of mondelinge vragen of een praktische opdracht.
- V** **Vakken:** vakken en andere programmaonderdelen.
- Verslagkaart:** Cijferlijst met de tot dan toe behaalde resultaten van een kandidaat.
- Vrijstelling:** van rechtswege verleende toestemming waarbij aan een of meerdere kandidaten toegestaan wordt één of meerdere onderdelen van het (school)examen niet (opnieuw) af te leggen.
- VMBO:** Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs.
- VWO:** voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 van de Wet op het voortgezet onderwijs.
- Z** **Zitting:** tijdsbestek waarin één schoolexamen wordt afgenomen.

Artikel 2 - Juridische grondslag

1. De directie van het Sondervick College te Veldhoven, stelt ter uitvoering van artikel 31 van het Eindexamenbesluit VO na instemming van de MR een regeling voor het schoolexamen vast.
2. Dit examenreglement is gebaseerd op het Examenbesluit VO (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0004593/2020-07-01> of latere versies) en alle andere relevante wet- en regelgeving. Alle uit wet- en regelgeving voortvloeiende rechten en plichten zijn onverkort van kracht en prevaleren boven schooleigen regels.
3. Het examen wordt onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van het Sondervick College afgenomen door de directie en de examinatoren. De directie kan bevoegdheden en taken overdragen aan andere medewerkers van de school.
4. Het examen bestaat in ieder geval uit examenonderdelen/vakken die verplicht zijn voor het behalen van het diploma van die opleiding zoals bepaald in het Eindexamenbesluit.
5. Een leerling kan, voor zover het gaat om de examenonderdelen/vakken (genoemd in artikel 11 en volgende van het Eindexamenbesluit) kiezen uit examenonderdelen/vakken (combinaties) en programma's die de school aanbiedt en een afsluiting vormen van het onderwijs dat de school verzorgt.
6. Door deelname aan een zitting voor het examen geeft een leerling te kennen op de hoogte te zijn van de strekking van dit reglement.

Artikel 3 - Toelating tot het eindexamen

Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van het Sondervick College in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.

Artikel 4 - Organisatie eindexamen

1. De rector en examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het examen af.
2. Het bevoegd gezag mandateert de verantwoordelijkheid aan de rector. De rector kan deze verantwoordelijkheid delegeren aan de directeur en/of manager onderwijs.
3. De rector benoemt een secretaris examens voor vmbo/mavo.
4. De rector benoemt een secretaris examens voor havo/vwo.

Artikel 5 - Examencommissie

1. Besluiten aangaande examens worden genomen door de examencommissie van de betreffende eenheid (vmbo/mavo resp. havo/vwo).
2. De examencommissie bestaat ten minste uit drie leden, waaronder manager onderwijs bovenbouw en secretaris examens van de betreffende eenheid, en wordt voorgezeten door de manager onderwijs.
3. De examencommissie heeft (onder andere) de volgende taken:
 - a. Besluiten indien een kandidaat zich aan een onregelmatigheid schuldig heeft gemaakt.
 - b. Besluiten op verzoeken van kandidaten voor bijzondere maatregelen bij een schoolexamen of toets, wegens persoonlijke omstandigheden van de kandidaat;

- c. Besluiten bij verzoeken van kandidaten voor vrijstelling of ontheffing;
- d. Besluiten bij klachten van kandidaten over een primair besluit van de examinator, waaronder de inhoud of de beoordeling van een schoolexamen of toets;
- e. Besluiten bij klachten van kandidaten over de omstandigheden waaronder een schoolexamen of toets is afgelegd.

Artikel 6 - Onregelmatigheden

1. De examencommissie heeft de bevoegdheid om maatregelen te nemen indien een kandidaat zich:
 - a. ten aanzien van enig deel van het examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt;
 - b. ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt;
2. Onder onregelmatigheden wordt elke overtreding van wettelijke regels of schoolregels met betrekking tot het examen verstaan, waaronder (maar niet uitsluitend):
 - a. Onterecht dan wel onbekend absent bij een zitting;
 - b. Te laat aanwezig bij een zitting waardoor de toegang tot de zitting is ontzegd;
 - c. Weigeren deel te nemen aan dan wel weigeren een examenonderdeel af te leggen op het daarvoor aangewezen moment
 - d. Verstoren van een zitting;
 - e. Op frauduleuze wijze verkrijgen dan wel gebruiken van antwoorden, oplossingen, eerder gemaakt werk en/of door anderen gemaakt examenwerk;
 - f. Deelname van een ander dan de kandidaat aan een zitting;
 - g. Het niet opvolgen van instructies van surveillanten, examinatoren, afname- dan wel toetsleiders;
 - h. Het gebruik van niet-toegestane hulpmiddelen;
 - i. Het raadplegen van niet-toegestane informatiebronnen;
 - j. Het te laat inleveren of niet inleveren van een werk behorende bij een handelingsdeel, praktische opdracht zoals gedefinieerd in het PTA of (onderdeel van) het profielwerkstuk;
 - k. Te laat aanwezig zijn bij een mondelinge toets;
 - l. Het niet (tijdig) maken van de inhaalwerken die vereist zijn voor de overstap naar een andere opleiding binnen de school.
3. Bij constatering van een mogelijke onregelmatigheid wordt de kandidaat gehoord door (een afvaardiging namens) de examencommissie. Ouders/verzorgers hebben recht bij dit gesprek aanwezig te zijn.
4. De maatregelen die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn (art. 5 lid 2 Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vmbo):
 - a. toekennen van het cijfer '1' voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b. ontzeggen van (verdere) deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of centraal examen;
 - c. ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;

- d. bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
5. Van het besluit ten aanzien van een (mogelijke) onregelmatigheid wordt door de examencommissie middels een schrijven verslag gedaan aan de kandidaat en ouder(s)/verzorger(s).
6. Indien een surveillant, examiner of afnameleider tijdens de afname van een examen waarneemt dat een kandidaat zich schuldig maakt aan een onregelmatigheid, treedt het volgende protocol in werking:
 - a. De surveillant, examiner of afnameleider stelt de betreffende kandidaat onmiddellijk in kennis van de geconstateerde frauduleuze handeling/onregelmatigheid.
 - b. De kandidaat wordt - als het enigszins mogelijk is - in staat gesteld om het werk af te maken. Dit om beroepsprocedures niet in de weg te staan.
 - c. Op het oorspronkelijke blad wordt een melding van fraude aangetekend. Om te voorkomen dat de kandidaat iets kan uitwissen, wordt dit blad vervolgens ingenomen.
 - d. De kandidaat krijgt een nieuw antwoordblad.
 - e. De surveillant maakt van het geconstateerde melding op het proces verbaal.
 - f. De examencommissie behandelt de melding conform de hierboven beschreven leden van artikel 6.

Artikel 7 - Bezwaar

1. Tegen een primair besluit van de examencommissie kan de leerling of diens wettelijke vertegenwoordiger, binnen vijf werkdagen nadat het besluit aan de kandidaat is medegedeeld, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar maken bij de rector. Binnen vijf werkdagen nadat het bezwaar is binnengekomen deelt de rector schriftelijk en gemotiveerd het besluit aan de leerling mede. Indien een zwaarwegend belang dit vereist, kan de termijn met maximaal eenzelfde periode worden verlengd.
2. De rector kan in het geval van een bezwaarschrift:
 - a. Het besluit terugverwijzen naar de examencommissie met het verzoek het in heroverweging te nemen.
 - b. Het besluit ongedaan maken als is gebleken dat het formeel niet op correcte wijze tot stand is gekomen.
 - c. In uitzonderlijke gevallen op inhoudelijke gronden ongedaan maken door een eigen contraire beslissing.
3. Tegen het besluit van de rector op een bezwaarschrift kan beroep worden ingesteld bij de regionale beroepscommissie. De betreffende rector maakt geen deel uit van de commissie die het beroep behandelt. De regionale beroepscommissie maakt het besluit binnen vijf werkdagen na ontvangst van het bezwaarschrift bekend. Indien een zwaarwegend belang dit vereist, kan de termijn met maximaal eenzelfde periode worden verlengd.
4. Als beroepscommissie artikel 8 van het Reglement bezwaar en beroep in leerlingenzaken van Ons Middelbaar Onderwijs treedt de Regionale beroepscommissie op. Deze commissie bestaat uit drie leden, zijnde rectoren/algemeen directeurs van scholen uit de regio Eindhoven, zoals bedoeld in het Reglement bezwaar en beroep in leerlingenzaken van de Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs.

De commissie bestaat uit een voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en een lid, geen van hen zijnde lid van de directie van het Sondervick College.

Het beroepsschrift, inclusief alle bijlagen/producties, moet schriftelijk en per post worden ingediend, gericht aan de rector van het Sondervick College. De rector zendt het beroepsschrift onverwijld door aan de voorzitter van de regionale beroepscommissie.

Adres ten behoeve van de beroepscommissie

Sondervick College

T.a.v. mevr. M. van Roosmalen (Beroepscommissie)

Postbus 22

5500 AA Veldhoven

Artikel 8 - Geheimhouding

Eenieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep, of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 9 - Onvoorziene gevallen

In alle gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet, beslist de rector, eventueel bijgestaan door de directeur, de examencommissie of een college van advies, gevormd op voordracht van de betrokken partijen.

Artikel 10 - Hardheidsclausule

De rector kan bij of krachtens dit reglement vastgestelde voorschriften buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover onverkorte toepassing zal leiden tot onbillijkheden van overwegende aard.

Artikel 11 - Aanpassing examenreglement

1. De directie eigent zich het recht toe het reglement jaarlijks te herzien dan wel aan te passen.
2. Voor kandidaten die door doublure in een nieuw cohort geplaatst worden zijn het nieuwe examenreglement en Programma van Toetsing en Afsluiting van toepassing.

Artikel 12 - Opbouw van het examen

1. Het eindexamen vwo en havo kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.

3. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een rekentoets voor kandidaten zonder wiskunde (A, B, C of D) als één van de gevolgde vakken. De rekentoets is gericht op de vastgestelde referentieniveaus (3F).
4. Het eindexamen vmbo en mavo bestaat uit:
 - a. schoolexamens (= se) en/of
 - b. centraal praktische examens (= cpe) en/of
 - c. centraal schriftelijke en praktische examens (=cspe) en/of
 - d. centrale examens (= ce)
 - e. loopbaandossier
5. Het schoolexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg en gemengde leerweg (mavo), genoemd in artikel 10 van de wet, en de gemengde leerweg, genoemd in artikel 10d van de wet, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.
6. Het schoolexamen vmbo omvat mede een rekentoets voor kandidaten zonder wiskunde als één van de gevolgde vakken. De rekentoets is gericht op de vastgestelde referentieniveaus (2F).
7. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
 - a. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
 - b. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor Examens.
 - c. Het College voor examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het centraal examen in het tweede tijdvak wordt afgenomen door het College voor Toetsing en Examens.

Artikel 13 - Het schoolexamen

1. Het Sondervick College draagt de verantwoordelijkheid voor het schoolexamen. De examinatoren stellen de opgaven samen en bepalen de normen. De onderwerpen die in het schoolexamen bij elk vak aan de orde komen, alsmede de wijze waarop het cijfer wordt samengesteld, staan vermeld in het programma van toetsing en afsluiting (PTA).
2. De schoolexamenperiode begint voor vmbo en mavo op de eerste schooldag van het derde leerjaar; voor havo/vwo op de eerste schooldag van het vierde leerjaar.
3. Het schoolexamen moet zijn afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. De rector kan in afwijking van de eerste volzin een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen, het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak. In laatstgemeld geval mag de kandidaat geen centraal examen doen in het desbetreffende vak of de desbetreffende vakken gedurende het eerste tijdvak van het centraal examen, maar wel in het andere vak of in de andere vakken.

Artikel 14 - Programma van toetsing en afsluiting

1. De rector stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting van het schoolexamen vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt in elk geval voor ieder examenvak aangegeven welke onderdelen

van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt (mondeling, schriftelijk, practicum, scriptie enz.), de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt en de periode waarin of de tijdstippen waarop het schoolexamen zal plaatsvinden.

2. Het programma van toetsing en afsluiting van het schoolexamen is bindend voor de examinatoren en kandidaten.
3. Het schoolexamen kan bestaan uit mondelinge toetsen, schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen, praktische opdrachten en opdrachten in het kader van het handelingsdeel.
4. De toetsen in een vak beslaan tezamen de stof waarover het schoolexamen zich ingevolgt het eindexamenprogramma uitstrekt. Daarnaast kan het schoolexamen praktische opdrachten en handelingsopdrachten omvatten.

Artikel 15 - Schoolexamenweken

1. Voor het afnemen van schriftelijke toetsen worden in het examenjaar schoolexamenweken georganiseerd. De data van deze schoolexamenweken worden gepubliceerd in het Programma van Toetsing en Afsluiting.
2. Regels die van toepassing zijn tijdens het centrale examen zijn voor zover als mogelijk is ook van toepassing tijdens het schoolexamen (zie artikel 20 en artikel 21).

Artikel 16 - Hulpmiddelen

1. De kandidaten mogen voor het schoolexamen uitsluitend gebruik maken van de hulpmiddelen die de examinerator heeft toegestaan. Tenzij de examinerator anders heeft meegedeeld in het PTA en vermeld op het betreffende schoolexamen, zijn de toegestane hulpmiddelen dezelfde als die voor het centraal schriftelijk examen.
2. In verband met fraudegevoeligheid is het niet toegestaan om bij het examen de opgaven uit te werken met potlood of correctievloeistof te gebruiken.

Artikel 17 - Mondeling examen

1. Indien een mondeling onderdeel van het schoolexamen zonder aanwezigheid van een tweede examinerator dan wel medekandidaten wordt afgenomen, is het verplicht dat van het betreffende deel een geluidsopname wordt gemaakt. Deze opname dient tenminste vier weken bewaard te blijven.
2. Indien er voor het schoolexamen voor een vak een mondeling plaatsvindt, kan een kandidaat een met redenen omkleed, schriftelijk verzoek indienen om dit mondeling plaats te laten vinden in aanwezigheid van een andere (vak)docent of een andere kandidaat die in hetzelfde vak eindexamen aflegt.

Artikel 18 - Absentie bij examenonderdelen

1. Als een kandidaat door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn ouder(s)/verzorger(s), absoluut verhinderd is deel te nemen aan een onderdeel van het examen, stelt hij of

zijn ouder(s)/verzorger(s) de desbetreffende manager onderwijs of de secretaris examens zo vroeg mogelijk, doch uiterlijk een kwartier vóór aanvang van bedoelde toets of ander onderdeel in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor.

Het verdient de aanbeveling deze afwezigheid telefonisch kenbaar te maken, zodat in gezamenlijkheid gekeken kan worden naar mogelijkheden de zitting voor de kandidaat (met eventuele aanpassingen) toch doorgang te kunnen laten vinden.

2. Als een kandidaat een tevoren opgegeven toets behorende tot het Programma van toetsing en afsluiting van dat betreffende vak niet heeft gemaakt, levert hij, zodra hij weer op school komt, een verklaring (zie bijlage 1) in bij de secretaris examens, ondertekend door een van zijn ouders c.q. verzorgers. De reden van afwezigheid moet hierin vermeld staan.
3. De examencommissie behoudt zich te allen tijde het recht voor een onderzoek in te stellen naar de juistheid van de verstrekte reden van afwezigheid. Deze controle door de examencommissie kan telefonisch geschieden of door huisbezoek op het moment van absentie.
4. De kandidaat die in gebreke blijft met betrekking tot de ziekmelding zoals bedoeld in art 18.1 en/of de verklaring zoals bedoeld in art. 18.2 wordt geacht zonder geldige reden afwezig te zijn geweest.
5. Indien een kandidaat zonder geldige reden een toets van het schoolexamen niet heeft afgelegd, neemt de examencommissie maatregelen overeenkomstig het gestelde in artikel 6 van dit reglement.
6. Een kandidaat die aan een schoolexamen zitting deelneemt zonder in goede conditie te zijn en daarvoor achteraf een verklaring overlegt, kan op basis van deze verklaring niet zonder meer rekenen op een extra herkansing.
7. Bij een geldige reden van afwezigheid bij een zitting, ter beoordeling van de manager onderwijs, dient een kandidaat voor dit examen onderdeel een inhaaltoets maken. Dit gebeurt op de daarvoor vastgestelde data. Indien een kandidaat meer dan twee werken op de inhaaldag moet maken, kan door de manager onderwijs een afwijkende regeling worden getroffen.
8. Indien een kandidaat zonder geldige reden te laat bij een schoolexamen onderdeel verschijnt, kan hij uiterlijk tot 30 minuten na het begintijdstip van de toets tot het examenlokaal worden toegelaten, mits toelating tot het examen geen hinder oplevert voor de andere kandidaten (hierbij dient gedacht te worden aan practica en kijk- en luistertoetsen) of correcte afname van een examen onderdeel onmogelijk maakt (hierbij dient gedacht te worden aan practica en mondelinge toetsen). Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
9. Kandidaten, die meer dan een half uur na het begin van de zitting binnenkomen, kunnen niet deelnemen aan deze zitting.
10. Indien een kandidaat te laat aanwezig is bij een examen onderdeel zoals beschreven in artikel 18.8 en 18.9 zal dit examen onderdeel worden beoordeeld met '1', met behoud van het recht op herkansing conform het PTA.

Het centraal examen (CSE, CSPE)

Het centraal examen wordt afgenomen conform de artikelen 36 tot en met 46 van het Eindexamenbesluit VO, laatst gewijzigd op 1 januari 2019.

Artikel 19 - Tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor examens.
4. Het College voor examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het centraal examen in het tweede tijdvak wordt afgenomen door het College voor examens (zogenaamde “aangewezen vakken”).
5. Bij toepassing van het derde of vierde lid, gelden de volgende regels:
 - a. de voorzitter van de examencommissie of de rector deelt aan Onze Minister mee welke kandidaten het centraal examen zullen afleggen en in welke vakken;
 - b. de kandidaten leveren de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het College voor examens bepaalt, in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin aan de kandidaten worden teruggegeven;
 - c. het College voor examens deelt het door de kandidaat behaalde cijfer voor het centraal examen aan de rector mee.
6. Het College voor examens kan bepalen dat een toets wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.

Artikel 20 - Regels die van toepassing zijn tijdens het centraal examen

1. De kandidaat dient tien minuten vóór aanvang van de zitting bij het examenlokaal aanwezig te zijn.
2. De kandidaat dient te gaan zitten op de plaats die voorzien is van zijn examenummer.
3. Het werk wordt uitsluitend gemaakt op papier, verstrekt door of in opdracht van de manager onderwijs, tenzij door de examencommissie ander papier is verstrekt. De kandidaten mogen uitsluitend gebruik maken van kladpapier dat verstrekt is door of in opdracht van de manager onderwijs. Dit kladpapier mag niet gebruikt worden als examenpapier.
4. Indien de computer als hulpmiddel (afwijkend examen) wordt gebruikt dienen de opgeslagen bestanden uitgeprint te worden en door de kandidaat ondertekend.
5. Voor het beroepsgericht vak (vmbo) geldt tijdens het examen: de tijdens het examen gemaakte bestanden moeten onder toezicht van de examinerator naar een extern medium worden gekopieerd. De examinerator controleert in samenwerking met de kandidaat of dit de gevraagde bestanden zijn. De op het extern medium opgeslagen bestanden zijn de enige juiste examenproducties en worden als zodanig beoordeeld.
6. De kandidaat dient zelf te zorgen voor schrijfgerei en voor hulpmiddelen, voor zover die zijn toegestaan (zie hiervoor het programma van toetsing en afsluiting of examenblad.nl).

7. Als kandidaten met elkaar praten en/of materialen aan elkaar doorgeven, kan dit worden beschouwd als fraude.
8. Al hetgeen dat bepaald is in artikel 6 (onregelmatigheden tijdens het examen) is onverkort van toepassing op het centraal examen.
9. Het examenwerk dient met zwarte of blauwe inkt (balpen of vulpen) gemaakt te worden, tenzij de examinerator anders aangeeft.
10. Behoudens schrijfgerei en toegestane hulpmiddelen, mag een kandidaat niets meenemen in de examenruimte (bijvoorbeeld dus geen mobiele telefoons, smartphones, smartwatches of elektronische datadragers o.i.d.)
11. Het gebruik van correctievloeistof is niet toegestaan.
12. Als het gebruik van gedrukte hulpmiddelen (bv. woordenboeken) is toegestaan, dan geldt dat uitsluitend voor de daarin in drukwerk opgenomen informatie
13. De kandidaat dient bij de aanvang van het examen op al zijn bescheiden zijn naam en examennummer te plaatsen.
14. Het examenwerk dient verzorgd te worden gemaakt. De kandidaat moet de marge voor de kantlijn vrijlaten voor de corrector(en).
15. De examencommissie zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het College voor examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
16. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
17. Gedurende het examen is het de kandidaat niet toegestaan zich zonder toestemming van een toezichthouder uit het examenlokaal te verwijderen. Indien een kandidaat zich verwijdert, begeleidt één van de toezichthouders hem.
18. De examineratoren mogen geen enkele mededeling doen omtrent de inhoud van de examenopgaven.
19. De kandidaat mag op geen enkele wijze de andere kandidaten hinderen tijdens het examen.
20. Als een kandidaat het examen af heeft, mag hij de zitting verlaten als er één klokuur van de examenruimte verstreken is. Het laatste kwartier van de zitting mag niemand meer weg, teneinde de rust te bewaren.
21. Bij het verlaten van de examenruimte dient de kandidaat er zorg voor te dragen dat het gemaakte werk bij de examinerator wordt ingeleverd; hij ziet erop toe dat de examinerator op het proces-verbaal aangeeft dat de betreffende kandidaat het werk heeft ingeleverd.
22. Na het verlaten van het lokaal mag de kandidaat niet worden toegestaan nog aan het desbetreffende examen te werken of terug te keren in het examenlokaal.
23. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen en eventueel uitgedeelde papieren blijven in het examenlokaal tot het einde van de zitting.
24. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de secretaris examens of administratie van de betreffende eenheid samen met het gemaakte examenwerk.

Artikel 21 - Bijzondere omstandigheden tijdens het examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, dit ter beoordeling van de manager onderwijs, is verhinderd bij een of meer toetsen tegenwoordig te zijn, pleegt de kandidaat, indien mogelijk, voor het centraal examen of een of meer zittingen daarvan, overleg met de manager onderwijs en/of de secretaris eindexamens. De manager onderwijs en/of de secretaris eindexamens wijst de kandidaat erop, dat het eenmaal gemaakte werk - en hiertoe behoort ook het werk dat een gedeelte van de opgaven van een zitting betreft - zijn geldigheid behoudt.
2. Indien de manager onderwijs vaststelt dat de kandidaat niet in staat is aan het centraal examen of een of meer zittingen daarvan deel te nemen, wordt de kandidaat verwezen naar het tweede tijdvak.
3. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien een kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de manager onderwijs en/of de secretaris eindexamens, de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de inspecteur beslissen dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien de inspecteur het gemaakte werk ongeldig verklaart, in het tweede tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.
4. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de zitting worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt. Kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de zitting aankomen, mogen niet meer deelnemen aan de zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de manager onderwijs, kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het tweede tijdvak. Op de overige zittingen van het eerste tijdvak dienen zij wel te verschijnen. Indien de reden niet geldig wordt verklaard, vindt ontzegging plaats. Tegen de beslissing van de manager onderwijs is beroep mogelijk. Indien een kandidaat niet verschijnt, neemt de manager onderwijs hierover een beslissing.

Artikel 22 - Bewaren werk

De schriftelijke werken die zijn gemaakt in het kader van het centraal examen worden door school een half jaar bewaard.

Artikel 23 - Overige bepalingen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de manager onderwijs, is verhinderd bij een of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen in ten hoogste twee toetsen te voltooien. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de manager onderwijs aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de

manager onderwijs aan de commissie mee, welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft gehaald, alsmede, wanneer dat zich voordoet, dat er sprake is van een wettelijk geoorloofde afwijking in de wijze van examineren.

4. Na overleg met en goedkeuring van de inspectie is een uitzondering op artikel 23.2 mogelijk.

Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 24 - Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks van 1 tot en met 10.
2. De examinerator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een heelgetal, dan wordt het, indien de cijfers achter de komma minder dan 50 zijn, naar beneden afgerond en indien deze 50 of meer zijn, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer. Het eindcijfer is het op een geheel getal afgeronde cijfer van het schoolexamen.
4. De in lid 2 beschreven afronding is ook van toepassing op het combinatiecijfer dat bij het HAVO en het atheneum berekend wordt uit het gemiddelde van de op een geheel cijfer afgeronde cijfers voor het profielwerkstuk, het vak cultureel kunstzinnige vorming en het vak maatschappijleer en bij het gymnasium uit het gemiddelde van de op een geheel cijfer afgeronde cijfers voor het profielwerkstuk en het vak maatschappijleer.
5. De in lid 2 beschreven afronding is ook van toepassing op het combinatiecijfer dat bij vmbo BB/KB en bij mavo wordt berekend uit het gewogen gemiddelde van de verplichte profielvakken en de keuzevakken.

Artikel 25 - Uitslag

1. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor de andere vakken, genoemd in dit subonderdeel als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - Voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
 - Voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - Voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als

- eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
- Voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in onderdeel b lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
 - e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald en;
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, cultureel kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Voor het gymnasium is culturele kunstzinnige vorming niet van toepassing.
3. De kandidaat die niet voldoet aan de voorwaarden, zoals opgenomen in dit artikel, is afgewezen, behoudens de mogelijkheid tot herkansing, zoals bedoeld in het artikel 27.
4. De kandidaat die eindexamen vmbo of mavo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
- a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. de cijfers voor het centraal examen (CE) en (in de basis beroepsgerichte, kader beroepsgerichte en gemengde leerweg) het centraal schriftelijk en praktisch examen (CSPE) gemiddeld voldoende (5,5 of hoger) zijn en;
 - c. het eindcijfer voor Nederlands afgerond een 5 of hoger is en;
 - d. alle eindcijfers (en dus ook het combinatiecijfer) 6 of hoger zijn of;
 - e. één 5 en voor de rest alleen 6-en of hoger zijn behaald of;
 - f. één 4 en voor de rest alleen 6-en en één 7 of hoger zijn behaald of;
 - g. 2x een 5 en voor de rest 6-en en één 7 of hoger zijn behaald en;
 - h. een voldoende of goed voor lichamenlijk opvoeding en kunstvakken 1
 - i. is behaald en;
 - j. een voldoende of goed voor het profielwerkstuk (gemengd en theoretisch) is behaald en;
 - k. een loopbaan-dossier is gemaakt conform het PTA van de school;
 - l. een kandidaat voor geen van de onderdelen het eindcijfer 3 of lager heeft behaald. Deze regel is tevens van toepassing op het keuzevak bij de beroepsgerichte pleinen.
5. Voor leerlingen die nog volgens de methode van vorig jaar het praktijkvak volgen, gelden dezelfde uitslagregels behalve dat er geen combinatiecijfer is en het eindcijfer van het beroepsgericht vak tweemaal meetelt in de uitslagregel.
6. Binnen het kader hierboven tellen de afzonderlijke eindcijfers voor de beroepsgerichte keuzevakken (en in de gemengde leerweg het profielvak) niet mee, maar telt in plaats daarvan het combinatiecijfer als één eindcijfer. Een keuzevak mag niet met een cijfer lager dan 4 worden afgesloten.

Artikel 26 - Vaststelling uitslag

1. De manager onderwijs en de secretaris eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in artikel 25.
2. De uitslag luidt “geslaagd voor het eindexamen” of “afgewezen voor het eindexamen”.

3. In een vergadering met alle examinatoren wordt deze uitslag gecontroleerd.
4. De manager onderwijs en de secretaris eindexamen stellen uit alle eindexamens, van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd, een lijst op, zodanig dat de op deze lijst vermelde vakken een eindexamen vormen.
5. Indien dat nodig is, om de kandidaat te laten slagen, betrekken de manager onderwijs en de secretaris eindexamens één of meer eindexamens van de vakken niet bij de bepaling van de uitslag, dat wil zeggen dat een kandidaat niet kan zakken op een extra vak.

Artikel 27 - Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat de uitslag volgens artikel 26 is vastgesteld, het recht om in het tweede tijdvak, of indien artikel 23 van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het centraal examen of aan het CSPE.
2. Bij het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg heeft de kandidaat het recht, bedoeld in lid 1, ook voor het CSPE dat door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak wordt afgenomen. De herkansing van het CSPE bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan.
3. De kandidaat stelt de manager onderwijs vóór een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
4. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
5. Voor het CSPE geldt in geval van herkansing het hoogst behaalde cijfer.
6. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
7. Het eerste tot en met zesde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd.
8. Binnen Vmbo/Mavo kan er al een toets in het voorexamenjaar worden afgenomen.

Artikel 28 - Diploma en cijferlijst

1. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
 - b. de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk;
 - c. de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding;
 - d. de eindexamens voor de examenvakken;
 - e. het combinatiecijfer;
 - f. de uitslag van het eindexamen.
2. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken.

3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. De rector en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Artikel 29 - Duplicaten en afgifte verklaringen

1. Duplicaten van diploma's en cijferlijsten worden niet verstrekt. Indien iemand zijn diploma kwijtraakt, kan hij bij de school een verklaring krijgen waarin staat, dat hij met goed gevolg examen heeft afgelegd c.q. bepaalde vakken met voldoende resultaat heeft afgesloten.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door de Dienst Uitvoering Onderwijs worden verstrekt.

Bijzondere wijzen van examineren

Artikel 30 - Afwijking wijze van examineren

1. De examencommissie kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de examencommissie de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Tegen de beslissing van de examencommissie is beroep mogelijk.
De directie doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog, arts of orthopedagoog is opgesteld;
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het schoolexamen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende schriftelijke toets van het schoolexamen met ten hoogste 10 minuten per 50 minuten met een maximale verlenging van ten hoogste 30 minuten, en
 - c. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - d. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. vermelde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. De examencommissie kan toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde, of enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit. Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie.

4. De afwijking kan, voor zover betrekking hebbend op het centraal examen, slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.

Artikel 31 - Spreiding voltooiing eindexamen

1. De examencommissie kan, de inspectie gehoord hebbende, toestaan dat een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. De examencommissie geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. Een dergelijke kandidaat behoudt in beide jaren het recht op herkansing van een van de in dat jaar afgelegde centrale examens.

Artikel 32 - Examens in voor-examenjaar

1. In afwijking van artikel 19, tweede lid, kan de examencommissie een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak in dat leerjaar.
3. De kandidaat heeft na voltooiing van het volledige eindexamen recht op een herexamen in één vak zoals bepaald in artikel 27.
4. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

OPLEIDING-SPECIFIEK DEEL

HAVO EN VWO

Artikel 33 - Praktische opdrachten en handelingsdelen

1. Per praktische opdracht en/of handelingsdeel wordt een uiterste (inlever)datum vastgesteld.
2. Handelingsdelen moeten "naar behoren" (lees "voldoende") zijn afgesloten. Zonder deze kwalificatie kan de kandidaat niet deelnemen aan het centraal examen voor het betreffende vak.
3. Een examiner kan een uiterste evaluatiemoment vaststellen. Van de uiterlijk op het moment van evaluatie ingeleverde uitwerkingen van deze opdracht geeft de docent een beoordeling. Is de uitwerking onvoldoende dan krijgt de kandidaat het ingeleverde werk terug, zodat deze de opdracht voor de uiterste inleverdatum opnieuw kan inleveren voor een nieuwe beoordeling.
4. Het niet of te laat inleveren van een praktische opdracht of handelingsdeel kan worden beschouwd als een onregelmatigheid.

Artikel 34 - Profielwerkstuk

1. Het schoolexamen VWO en HAVO omvat mede een profielwerkstuk.
Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
2. Het profielwerkstuk heeft betrekking op ten minste één groot vak dat deel uitmaakt van het totale vakkenpakket van de examenkandidaat; een groot vak heeft op het HAVO een omvang van minimaal 320 uur en op het VWO van minimaal 440 uur.
3. De organisatie is in handen van de profielwerkstukcoördinator van de betreffende opleiding.
4. De verdere eisen alsmede de gehanteerde deadlines zijn te vinden in een door de opleiding verspreid informatieboek.
5. Het niet of te laat inleveren van (een deel van) het profielwerkstuk kan worden beschouwd als een onregelmatigheid.

Artikel 35 - Herkansingen en inhaalwerken van toetsen

1. Leerlingen hebben in het examenjaar recht op twee herkansingen op schoolexamenonderdelen waarvan in het PTA is aangegeven dat deze voor herkansing in aanmerking komen.
2. Kandidaten worden middels een formulier uitgenodigd deel te nemen aan de herkansingen.

3. Herkansingen van toetsen behorende tot het schoolexamen zijn alleen mogelijk in het eind-examenjaar.
4. De data en tijden van de herkansingen en inhaalwerken (mondeling én schriftelijk) worden samen met die van de schoolexamenweken voor het gehele examenjaar vastgelegd en gepubliceerd in het PTA. Afwijking van deze planning is alleen mogelijk in die bijzondere omstandigheid dat een kandidaat meer dan twee werken dient in te halen.
5. Praktische opdrachten, kijk- en luistertoetsen en tussentoetsen komen niet in aanmerking voor herkansing.
6. Uitsluitend in zeer bijzondere omstandigheden kan de manager onderwijs op grond van voor hem duidelijke aanwijzingen besluiten tot het toestaan van extra herkansingsmogelijkheden. Een aanvraag daartoe moet schriftelijk aan de secretaris examens gericht worden
7. Voor de kijk- en luistertoetsen van de moderne vreemde talen kan het tijdstip van inhalen afwijken van de hiervoor vastgestelde data.
8. In beginsel is de aard van de herkansing gelijk aan het oorspronkelijke werk. In bijzondere omstandigheden kan de examencommissie besluiten hiervan af te wijken. In voorkomende gevallen wordt dit vooraf door de examencommissie aan de kandidaat bekend gemaakt.
9. Ten minste één werkweek voor het begin van het centraal examen moet het schoolexamen worden afgesloten; rekening houdend met de activiteitenweek en de meivakantie kan deze uiterste datum voor het vaststellen van cijfers eerder worden vastgesteld. De datum wordt gepubliceerd in het programma van toetsing en afsluiting.
10. Ziekte of geldige absentie van de kandidaat tijdens een herkansing geeft geen recht op een nieuwe herkansing. Absentie van de docent geeft wél recht op een hernieuwde herkansing.
11. Indien schoolexamenonderdelen door ziekte dan wel geldige absentie dienen te worden ingehaald, vervalt het recht op herkansing voor het desbetreffende onderdeel.

Artikel 36 - Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer voor het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen die voor de toetsen van het schoolexamen aan de kandidaat zijn gegeven zoals beschreven in het PTA.
2. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers van 1 decimaal. Bij het bepalen van het schoolexamencijfer wordt voor afronding gebruik gemaakt van de gangbare afrondingsregels.
3. In het geval dat een vak wordt afgerond met enkel een schoolexamen wordt dit (afgeronde) schoolexamencijfer afgerond op een geheel getal.
4. De examinerator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een heel getal, dan wordt het, indien de cijfers achter de komma minder dan 50 zijn, naar beneden afgerond en indien deze 50 of meer zijn, naar boven afgerond.
5. In afwijking van het eerste lid, wordt het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel, beoordeeld met 'onvoldoende', 'voldoende' of 'goed'. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende onderdelen, zoals blijkt uit het examen-dossier.
6. In afwijking van het eerste lid, wordt het profielwerkstuk beoordeeld met een cijfer zoals beschreven in het tweede en derde lid.

7. Indien een kandidaat in een vak door twee of meer examinatoren is geëxamineerd, bepalen deze in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Zij nemen daarbij tot uitgangspunt de regels die hieromtrent geformuleerd zijn in het programma van toetsing en afsluiting en die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt. Komen zij niet tot overeenstemming, dan beslist de examencommissie.
8. Van iedere beoordeling die bij het bepalen van het eindcijfer voor een vak meetelt, stelt de examinerator de kandidaat zo spoedig mogelijk, doch in elk geval binnen tien schooldagen nadat de toets werd afgenomen of ten minste één dag voor de datum waarop de herkansing moet worden opgegeven, in kennis.

Artikel 37 - Verslagkaart

1. De verslagkaart heeft de vorm van een uitgebreide cijferlijst die na iedere schoolexamenperiode wordt uitgereikt.
2. Voor de aanvang van het centraal examen deelt de secretaris examens de kandidaat schriftelijk mede, welke beoordelingen hij heeft behaald voor het schoolexamen.
3. Een kandidaat kan bezwaar aantekenen door op de verslagkaart aan te tekenen welke aanpassing in zijn ogen zou moeten worden gemaakt en deze verslagkaart voor de vastgestelde datum in te leveren bij de secretaris examens.

Artikel 38 - Bewaren werk

De vakdocent is verantwoordelijk voor het bewaren van de schriftelijke werken of beoordeling van praktische werken gemaakt in het kader van het schoolexamen voor ten minste één jaar.

Artikel 39 - Vrijstellingen bij doubleren

1. Voor doubleren in HAVO-4, VWO-4 of VWO-5 geldt:
 - a. De kandidaat gaat deel uitmaken van het volgend cohort en moet voldoen aan het daarbij behorende Programma van Toetsing en Afsluiting.
 - b. Alle behaalde resultaten die betrekking hebben op het schoolexamen en behorende tot dat schooljaar worden nietig verklaard.
 - c. Alle behaalde resultaten die betrekking hebben op het centraal examen van vakken waarin vervroegd examen werd gedaan worden nietig verklaard.
 - d. Beoordelingen van afgeronde praktische opdrachten en handelingsdelen die met een voldoende zijn beoordeeld mogen op verzoek van de kandidaat worden meegenomen, mits de inhoud van deze praktische opdracht of handelingsdeel in overeenstemming is met de inhoud van de praktische opdracht of handelingsdeel zoals gedefinieerd in het nieuwe Programma van Toetsing en Afsluiting.
 - e. De regel in lid 39.1.d. is niet van toepassing op het vak Culturele en Kunstzinnige Vorming (CKV). Voor de praktische opdrachten van het vak culturele kunstzinnige vorming worden geen vrijstellingen verleend.
 - f. Voor vakken die afgesloten worden met enkel een schoolexamen of de vakken dan wel onderdelen die behoren tot het combinatiecijfer kan een leerling een schriftelijk ver-

zoek tot vrijstelling indienen bij de secretaris examens, ter beoordeling van de examencommissie, mits dit vak of onderdeel is afgesloten met een minimaal eindcijfer '7' (zeven).

- g. Voor de vakken Levensbeschouwelijke Vorming (LV) en Wetenschappelijke Oriëntatie Nederland (WON) wordt vrijstelling verleend, mits deze vakken zijn afgesloten met een voldoende.
2. Voor doubleren in HAVO 5 of VWO 6 geldt:
- a. De kandidaat gaat deel uitmaken van het volgend cohort en moet voldoen aan het daarbij behorende Programma van Toetsing en Afsluiting.
 - b. Alle behaalde resultaten die betrekking hebben op het schoolexamen behorende tot dat schooljaar en het centraal examen worden nietig verklaard.
 - c. Beoordelingen van afgeronde praktische opdrachten en handelingsdelen die met een voldoende zijn beoordeeld mogen op verzoek van de kandidaat worden meegenomen, mits de inhoud van deze praktische opdracht of handelingsdeel in overeenstemming is met de inhoud van de praktische opdracht of handelingsdeel zoals gedefinieerd in het nieuwe Programma van Toetsing en Afsluiting.
 - d. Voor vakken die afgesloten worden met enkel een schoolexamen en waarvan de afsluiting in het voorexamenjaar plaatsvindt wordt vrijstelling verleend.
 - e. Voor het vak Levensbeschouwelijke vorming wordt vrijstelling verleend.
 - f. Voor vakken die afgesloten worden met enkel een schoolexamen of de vakken dan wel onderdelen die behoren tot het combinatiecijfer anders dan de vakken zoals beschreven in het bovenstaande lid, kan een leerling een schriftelijk verzoek tot vrijstelling indienen bij de examencommissie, mits dit vak of onderdeel is afgesloten met een minimaal eindcijfer '7' (zeven).
 - g. Voor het vak Lichamelijke opvoeding (LO) wordt vrijstelling verleend indien dit vak met een voldoende is afgesloten.

OPLEIDING-SPECIFIEK DEEL

VMBO EN MAVO

Het schoolexamen

Artikel 40 - Praktische opdrachten

1. De praktische opdrachten worden verplicht voorgeschreven door het Sondervick College en kunnen plaatsvinden in zowel leerjaar 3 als 4 van Vmbo en Mavo.
2. Uitgangspunten bij het maken van een praktische opdracht:
 - a. praktische opdrachten zijn opgenomen in het PTA.
 - b. de praktische opdracht kan zowel individueel als in een groep gemaakt worden zoals aangegeven in het PTA.
 - c. dit kunnen opdrachten zijn bij één vak, bij twee vakken of vakoverstijgende opdrachten zijn.
 - d. de beoordelingsnormen van praktische opdrachten worden vooraf bekend gemaakt aan de kandidaten.

Artikel 41 - Handelingsdeel

Het handelingsdeel is verplicht voor leerlingen van het vmbo en mavo. De handelingsopdracht wordt ingevuld met oriënteren op arbeid en beroep door middel van arbeidsoriëntatie/vak oriëntatie.

Dit handelingsdeel wordt verricht in leerjaar 3 en/of 4 en moet naar behoren worden afgesloten.

Artikel 42 - Profielwerkstuk

1. Het schoolexamen Mavo omvat een profielwerkstuk.
Het profielwerkstuk kent 3 onderdelen:
 - a. logboek
 - b. schriftelijke oriëntatie
 - c. presentatie
2. Uitgangspunten voor het maken van een profielwerkstuk:
 - a. het betreft een vakoverstijgend thema dat past binnen het profiel.
 - b. het gaat bij voorkeur over maatschappelijk relevante onderwerpen of onderwerpen die te maken hebben met de beroepswereld die bij het profiel past.
 - c. het is geen werkstuk dat binnen de stof van een vak moet passen, ook geen werkstuk waarin twee vakken geïntegreerd moeten worden. Het thema staat centraal.
 - d. algemene en communicatieve vaardigheden alsook kennis en vaardigheden uit alle vakken kunnen daarbij nuttig zijn.
 - e. De gemiddelde studiebelasting is 20 uur.
 - f. Proces, product en presentatie worden beoordeeld.
 - g. De beoordeling vindt plaats door de begeleidende docent aan de hand van vooraf vastgestelde criteria.
 - h. Elk afzonderlijk onderdeel moet voldoende afgesloten worden.
Het weegt niet mee in het cijfer voor het schoolexamen van afzonderlijke vakken.
3. de organisatie is in handen van de daarvoor aangewezen coördinator van de betreffende opleiding.
4. de eisen en deadlines zijn opgenomen in de handleiding met daarin het logboek dat is verspreid onder de leerlingen.
5. Het niet of te laat inleveren van (een deel van) het profielwerkstuk kan worden beschouwd als een onregelmatigheid.

Artikel 43 - Herkansingen

1. Herkansingen zijn alleen mogelijk in theoretische vakken.
 - a. voor kunstvakken 1 en lichamelijke opvoeding kennen wij geen verplichte herexamenregeling.
 - b. maatschappijleer 1 vormt een uitzondering. Maatschappijleer 1 is het enige vak waarvoor de school verplicht is een herexamen aan te bieden als een leerling een eindcijfer heeft lager dan een 5,5 omdat maatschappijleer 1 als enige vak geen centraal examen kent.
 - c. een profielwerkstuk dat onvoldoende wordt beoordeeld kan herkanst worden.
2. Herkansingen in de praktische vakken van de BB, KB, GL en TL zijn alleen mogelijk indien dit uitdrukkelijk vermeld staat in het PTA.
3. Herkansingen van toetsen behorende tot het schoolexamen zijn alleen mogelijk in het eindexamenjaar.
4. De data en tijden van de herkansingen en inhaalwerken (mondeling én schriftelijk) worden samen met die van de schoolexamenweken voor het gehele examenjaar vastgelegd en gepubliceerd in het PTA. Afwijking van deze planning is alleen mogelijk in die bijzondere omstandigheid dat een kandidaat meer dan twee werken dient in te halen.
5. Praktische opdrachten, kijk- en luistertoetsen en tussentoetsen komen niet in aanmerking voor herkansing.
6. Uitsluitend in zeer bijzondere omstandigheden kan de manager onderwijs op grond van voor hem duidelijke aanwijzingen besluiten tot het toestaan van extra herkansingsmogelijkheden. Een aanvraag daartoe moet schriftelijk aan de secretaris examens gericht worden

7. Voor de kijk- en luistertoetsen van de moderne vreemde talen kan het tijdstip van inhalen afwijken van de hiervoor vastgestelde data.
8. Het is mogelijk dat de aard van een inhaalwerk dan wel herkansing afwijkt van de oorspronkelijke toets. In voorkomende gevallen wordt dit vooraf door de docent aan de kandidaat bekend gemaakt.
9. Ten minste één werkweek voor het begin van het centraal examen moet het schoolexamen worden afgesloten; rekening houdend met de activiteitenweek en de meivakantie kan deze uiterste datum voor het vaststellen van cijfers eerder worden vastgesteld.
10. De datum wordt gepubliceerd in het programma van toetsing en afsluiting.
11. Ziekte of geldige absentie van de kandidaat tijdens een herkansing geeft geen recht op een nieuwe herkansing. Absentie van de docent geeft wél recht op een hernieuwde herkansing.
12. Indien schoolexamenonderdelen door ziekte dan wel geldige absentie dienen te worden ingehaald, vervalt het recht op herkansing voor het desbetreffende onderdeel.

Artikel 44 - Schoolexamen

1. De inhoud en resultaten van het schoolexamen worden vastgelegd in het PTA en examendossier.
2. Het schoolexamen VMBO begint in het derde leerjaar en wordt op het einde afgesloten met een gewogen eindcijfer. Dit eindcijfer wordt meegenomen naar leerjaar 4.
3. Het schoolexamen in een vak bestaat uit het afnemen van twee of meer toetsen, met dien verstande dat de laatste toets binnen een periode van 8 weken voor de aanvang van de centrale examens wordt afgenomen. De toetsen in een vak beslaan tezamen de stof waarover het schoolexamen zich ingevolge het eindexamenprogramma uitstrekt. Op het schoolexamen mogen geen onderdelen worden getoetst die niet in het examenprogramma zijn aangegeven.
4. In artikel 32 van het examenbesluit wordt bepaald dat het schoolexamen afgesloten wordt voor de aanvang van het centraal examen.
5. Een leerling die een onderdeel van het schoolexamen voor welk vak dan ook niet afgerond heeft, mag dus voor geen enkel vak deelnemen aan het centraal examen. Hierop zijn 2 uitzonderingen:
6. Een leerling die door ziekte of andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheden het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor het eerste tijdvak van het centraal examen kan voor een vak het schoolexamen afsluiten na de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen, doch voordat hij of zij aan het centraal examen in dit vak deelneemt.
7. Voor het vmbo/mavo geldt dat het schoolexamen voor alle vakken die alleen met een beoordeling worden afgesloten en waarvoor geen centraal examen wordt afgelegd en voor zover van toepassing moeten worden afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak.

Artikel 45 - Het cijfer / beoordeling

1. Het cijfer voor het schoolexamen is het voortschrijdend gemiddelde van de beoordelingen die voor de toetsen van het schoolexamen aan de kandidaat zijn gegeven en wordt vastgesteld tijdens de eindvergadering van de examencommissie.
2. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
3. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers afgerond op 1 decimaal.

4. In afwijking van het eerst lid worden het deelvak Kunstvakken1 (KV 1) en het deelvak Lichamelijke Opvoeding1 (LO 1) uit het gemeenschappelijk deel van elke sector beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'. Dit geschiedt op grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende deelvakken, zoals blijkt uit het examendossier.
5. Maatschappijleer I wordt afgesloten met een schoolexamen op het einde van het schooljaar. Bij de berekening van het PTA en schoolexamen wordt 5,45 een 5,5 en daarna een 6. Dit punt telt mee in de zak slaag regeling en is tevens eindpunt maatschappijleer I.
6. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld door de docent die de kandidaat heeft begeleid bij de totstandkoming van het profielwerkstuk en moet met voldoende of goed worden afgesloten. De beoordeling vindt plaats conform de vooraf vastgestelde criteria.
7. De afronding van de cijfers is conform het eindexamenprocedé: indien de uitkomst van de berekening een getal is met twee decimalen, dan wordt het, indien het cijfer achter de komma 49 of minder is, naar beneden afgerond en indien het cijfer 50 of meer is naar boven.
8. Indien een kandidaat in een vak door twee of meer examinatoren is geëxamineerd, bepalen deze in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Zij nemen daarbij als uitgangspunt de regels die hieromtrent geformuleerd zijn in het programma van toetsing en afsluiting en die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt. Komen zij niet tot overeenstemming, dan beslist de manager onderwijs na overleg met de examencommissie.
9. Van iedere beoordeling die bij het bepalen van het eindcijfer voor een vak meetelt, stelt de examinerator de kandidaat zo spoedig mogelijk, doch in elk geval binnen 10 werkdagen nadat de toets werd afgenomen, in kennis.
10. Voor de aanvang van het centraal examen deelt de examencommissie de kandidaat schriftelijk mede welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen.

Artikel 46 - Regelingen van proefwerken en grote opdrachten

1. Toetsen waarbij een onderzoek ingesteld wordt naar de kennis van een grote hoeveelheid stof moeten plaatsvinden in de daarvoor aangewezen tijdvakken en worden tenminste 1 week van tevoren aangekondigd.
2. Grote individuele opdrachten zoals spreekbeurten, practica, scripties, luistervaardigheidstoetsen, werkstukken, stages, e.d. worden tijdig met iedere leerling geregeld (tijdstip, onderwerp, etc.).
3. Toetsen in de vorm van proefwerken en/of werkstukken kunnen volgens een opgesteld rooster worden afgenomen.
4. Toetsen waarvoor de docent geen voorafgaande studie nodig of gewenst acht, kunnen onaangekondigd worden gegeven.
5. Het profielwerkstuk wordt in het vierde leerjaar gemaakt (alleen voor mavo).
6. Alle kandidaten maken bij een bepaald vak als regel hetzelfde aantal toetsen.
7. Indien een kandidaat om een geldige reden (afwezigheid in verband met ziekte, andere verplichtingen of iets dergelijks), die voorafgaande aan een toets kenbaar is gemaakt aan de examensecretaris dan wel manager onderwijs van de desbetreffende afdeling, een toets niet heeft meegemaakt, dient hij zelf contact op te nemen met de vakdocent(e) om een afspraak te maken de toets alsnog af te leggen. Tot op het moment dat, voorafgaand aan het afsluiten van de betreffende periode, de toets gemaakt wordt, wordt 'INH' (= inhalen) ingevuld. Indien de kandidaat daarna in gebreken blijft kan de afwezigheid worden bestempeld als een onregelmatigheid.

Artikel 47 - Vrijstellingen bij doubleren

1. Voor doubleren in Vmbo-3 en Mavo-3 geldt:
 - a. De kandidaat gaat deel uitmaken van het volgend cohort en moet voldoen aan het daarbij behorende Programma van Toetsing en Afsluiting.
 - b. Alle behaalde resultaten die betrekking hebben op het schoolexamen en behorende tot dat schooljaar worden nietig verklaard.
 - c. Alle behaalde resultaten die betrekking hebben op het centraal examen van vakken waarin vervroegd examen werd gedaan worden nietig verklaard.
 - d. Beoordelingen van afgeronde praktische opdrachten en handelingsdelen die met een voldoende zijn beoordeeld mogen op verzoek van de kandidaat worden meegenomen, mits de inhoud van deze praktische opdracht of handelingsdeel in overeenstemming is met de inhoud van de praktische opdracht of handelingsdeel zoals gedefinieerd in het nieuwe Programma van Toetsing en Afsluiting.
 - e. Voor vakken die afgesloten worden met enkel een schoolexamen of de vakken dan wel onderdelen die behoren tot het combinatiecijfer kan een leerling een schriftelijk verzoek tot vrijstelling indienen bij de secretaris examens, ter beoordeling van de examencommissie, mits dit vak of onderdeel is afgesloten met een minimaal eindcijfer '7' (zeven).
2. Voor doubleren in Vmbo-4 en Mavo-4 geldt:
 - a. De kandidaat gaat deel uitmaken van het volgend cohort en moet voldoen aan het daarbij behorende Programma van Toetsing en Afsluiting.
 - b. Alle behaalde resultaten die betrekking hebben op het schoolexamen behorende tot dat schooljaar en het centraal examen worden nietig verklaard.
 - c. Beoordelingen van afgeronde praktische opdrachten en handelingsdelen die met een voldoende zijn beoordeeld mogen op verzoek van de kandidaat worden meegenomen, mits de inhoud van deze praktische opdracht of handelingsdeel in overeenstemming is met de inhoud van de praktische opdracht of handelingsdeel zoals gedefinieerd in het nieuwe Programma van Toetsing en Afsluiting.
 - d. Voor vakken die worden afgesloten met enkel een schoolexamen en waarvan de afsluiting in het voorexamenjaar plaatsvindt wordt dit resultaat overgenomen.
 - e. Voor vakken die afgesloten worden met enkel een schoolexamen of de vakken dan wel onderdelen die behoren tot het combinatiecijfer anders dan de vakken zoals beschreven in het bovenstaande lid, kan een leerling een schriftelijk verzoek tot vrijstelling indienen bij de examencommissie, mits dit vak of onderdeel is afgesloten met een minimaal eindcijfer '7' (zeven). Vrijstelling kan ook worden aangevraagd voor keuzevakken uit het beroepsgerichte vak, die met een voldoende zijn afgesloten.
3. Leerlingen die naar een andere school gaan, krijgen voor de vakken die met een voldoende afgesloten zijn een certificaat uitgereikt.

Artikel 48 - Bewaren SE toetsen, proefwerken, werkstukken:

De vakdocent is verantwoordelijk voor het bewaren van de schriftelijke werken of beoordeling van praktische werken gemaakt in het kader van het schoolexamen voor ten minste één jaar.

Artikel 49 - Centraal Praktisch examen (=CPE) (mavo)

Het centraal praktisch examen wordt gehouden voor de beeldende vakken handvaardigheid en tekenen en is alleen bestemd voor de eindexamenkandidaten.

Dit praktisch examen vindt plaats in de regulieren lessen.

Hier geldt een verplichte aanwezigheid omdat het een examen betreft.

Er is vóór aanvang van de centrale examens een inhaalmoment voor het CPE.

In het CPE neemt het werkproces van de kandidaten zélf een cruciale plaats in. De tijdsduur van het CPE bedraagt 12 klokuren, die de school naar eigen inzicht kan inroosteren. Op de dag van de eerste zitting ontvangen de kandidaten het opgavenboekje. Beoordeling van het CPE vindt plaats door de eigen docent en een tweede corrector. De tweede corrector wordt door het bevoegd gezag van de school benoemd.

Op dit moment is nog niet bekend wat het onderwerp van het CPE is.

De werkstukken tekenen/handvaardigheid zijn op te halen in de maand januari na het eindexamen voorgaande jaar. Na 1 februari worden alle werkstukken ter vernietiging aangeboden.

Artikel 50 - Doorstroom met een BB-diploma

Leerlingen die op het Sondervick college zijn geslaagd met een Basis beroepsgerichte leerweg diploma en willen doorstromen naar de Kaderberoepsgerichte leerweg, moeten aan bepaalde voorwaarden voldoen.

Met de invoer van de nieuwe profielen vmbo is het voor leerlingen moeilijk om de doorstroom te maken.

Ze moeten de 4 keuzevakken op niveau KB doen.

Uiteraard wordt dit ook besproken met de lesgevende docenten om te bepalen of dit haalbaar is.

Bijlage 1:

FORMULIER AFWEZIGHEID BIJ EXAMENONDERDEEL

Naam:

Klas: Mentor:

Heeft op: (datum),
het volgende deel van het schoolexamen gemist:

Vak: Docent:

Schoolexamenonderdeel:

Reden:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Handtekening leerling: Handtekening ouder / verzorger:

.....

Lever dit formulier daags na het missen van het schoolexamenonderdeel in bij de administratie vmbo/mavo dan wel havo/vwo.